

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejemcu:	K 22-
celo leto	K 24-	celo leto	K 22-
pol leta	12-	pol leta	11-
četr leta	6-	četr leta	5:50
na mesec	2-	na mesec	1:50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (i. nadstropje levo), telefonski št. 34.

Odlok c. kr. naučnega ministra glede Haleyjevega kometa.

Posl. dr. Dalibič, Hribar, dr. Rybšar in tovariši so vložili sledočo interpelacijo na ministrskega predsednika, naučnega in notranjega ministra:

Po današnjih časniških poročilih je c. kr. naučno ministrstvo povodom povratka Haleyjevega kometa v nasled zaradi tega se javljajočih pojavov med ljudstvom, kakor n. pr. strah pred koncem sveta in izkoriscanje ljudstva od špekulantov itd. izdalo odlok, ki je v prvi vrsti namejen namestnikom v Trstu in Dalmaciji in dež. predsedniku na Kranjskem, v katerem se omenja, da vlada med kmečkim prebivalstvom južnih krovovin, posebno med manj izobrazjenimi sloji v Dalmaciji, velik strah zaradi prikazni kometa; pripadniki teh slojev baje celo nameravajo prodati vse imetje in denar zapraviti. Zato naučno ministrstvo poziva omenjene funkcionarje, naj potom šole in priznice vplivajo pomirjevalno na prebivalstvo in s tem preprečijo morebitne obzalovanja vredne blodnje in nespetameta dejanja prebivalstva.

Podpisani morajo izrecno izjavit, da ne vladajo niti v Dalmaciji, niti na Primorskem in na Kranjskem med najširšimi sloji omenjene ali druge bojazni. Vse, kar se pripoveduje o tem, ter o namerah prodati imetje in o možnosti, da bi prebivalstvo kaj nespametnega storilo, sloni na zlobni izmišljotini oseb, ki so sovražne našemu prebivalstvu in dajejo take napačne informacije na višja mesta in take napačne govorice načas razširjajo, da bi naš narod ponizoval in izpostavili sramotenu.

Naše prebivalstvo je glede povratka kometa popolnoma mirno, se ne boji konec sveta in v tem oziru ne potrebuje poukov. Naši časniki sami niso vznemirjali s pretiranimi poroci ljudstva, kakor se to godi drugje.

Nameravani pouki v soli in na priznicu pa so v stanu čisto mirno prebivalstvo alarmirati.

Zato si dovoljujemo vprašati nj. ekscelence:

Ali je res, da je c. kr. naučno ministrstvo izdalo omenjeni odlok, in ce je res, kako se glasi in kako opravičujejo nj. ekscelence one po časni-

ških poročilih v odloku obsežene in naš narod globoko žaleče sumnje?

Dunaj, 14. aprila 1910.

Slede podpisi:

Slovenski narodni kolek.

Posl. Ivan Hribar in tovariši so vložili na trgovinskega ministra sledočo interpelacijo:

Dne 18. marca t. l. je c. kr. poštne urad v Novem mestu vrnil po predpisih frankirano, gdje Evici Skerovi naslovljeno dopisnico odposiljalatelji Ani Škerovi in je napolnil nanjo listek, na katerem je — kakor v zasmeh enakopravnosti — v nemškem jeziku sledenja opomba: »V smislu pisemsko - poštne tarifa pod II., odst. 4, izključeno od poštnega prometa, zato return!«

Odst. 4, ad II. določil pisemsko-poštne tarifa se glasi: »Prepovedano je razen frank. znak dopisnici prilagati katerekoli predmete ali jih nanje prilepljati. Lahko pa se navede ime in naslov prejemnika ter ime in naslov odposiljalca, na prilepljenih etiketah, ki pa v inozemskem prometu ne smejo presegati obsega dveh in petih centimetrov. Tudi je dovoljeno na zadnji strani in na lev strani sprednje strani nalepljati vijete ali fotografije iz zelo tenkega papirja, če so popolnoma trdno prilepljene na kartu. V notranjem prometu, v prometu z Ogrsko in z okupiranimi deželami ter z Nemčijo je dovoljeno prilepiti tudi druge stvari na zadnjo stran in na levo stran sprednje strani pod pogojem, navedenim v točki 3. na str. 34 in 35. Dopisnice, katerih vsebina kaže nespodobne namene, žaljenja, časti ali sicer kaznjiva dejanja, ali na katerih so slike ali drugi dostavki, ki imajo nespodoben, žaljiv ali politično demonstrativni značaj, so iz poštnega prometa izključene.«

Iz besedila tega odstavka določil pisemsko - poštne tarifa ni razvidno, kako je prišel c. kr. poštne urad v Novem mestu na idejo, inhibirati omenjeno dopisnico z nalepljenim narodnim kolkom »Ptuj«, kajti kolki nimajo niti nespodobnega, žaljivega, niti demonstrativno političnega značaja. Zadnje je dokazano s tem, da je sicer c. kr. drž. pravdnost te narodne kolke konfisciralo, pa je konfiskacija bila vsled sklepa c. kr. dež. sodišča v Ljubljani razveljavljena dne 15. februarja 1910.

Naše prebivalstvo je glede povratka kometa popolnoma mirno, se ne boji konec sveta in v tem oziru ne potrebuje poukov. Naši časniki sami niso vznemirjali s pretiranimi poroci ljudstva, kakor se to godi drugje.

Nameravani pouki v soli in na priznicu pa so v stanu čisto mirno prebivalstvo alarmirati.

Zato si dovoljujemo vprašati nj. ekscelence:

Ali je res, da je c. kr. naučno ministrstvo izdalo omenjeni odlok, in ce je res, kako se glasi in kako opravičujejo nj. ekscelence one po časni-

Inserat velja: petek vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pouzdanost Slovinka velja 30 vinogradov.

Na pismena naročila brez istodobne vnosljive naročine se ne ozira.

Narodna Matica telefonski št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25-
pol leta	13-
četr leta	6:50
na mesec	2:30
celo leto	K 28-
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30-

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 85.

Podpisani so mnenja, da je imela c. kr. poštna uprava dolžnost, če je res prvotno bila mnenja, da ima omenjeni narodni kolek politično demonstrativni značaj in je zato določila inhibiranje pisemskih pošiljaljev, opremljenih s temi kolki, takoj ko je v veljavo stopila sodna odločitev, s katero se razveljavlja konfiskacija teh znamk, obvestiti o tem c. kr. poštne urade. Če se to ni zgodilo, je to komaj opravičljiva površnost, ki se ravno pri takem resortu, kakor je pošta, ne sme trpeti.

Omenjeno postopanje c. kr. poštne urade v Novem mestu — tudi od drugod prihajajo podobne pritožbe — pa je treba tudi zato kar najostreje obsoditi, ker je to ena izmed najbrezobjčnejših strankarstev. Nemške narodne kolke »Südmark« namreč, ki n. pr. predvičujejo t. zv. napad na nemško kazino v Ljubljani, niso inhibirane. To mora povzročiti med slovenskim prebivalstvom, ki se sme po obstoječih zakonih smatrati v tej državi za popolnoma enakopravno v nemškem, trpkost ki — s splošno državnega stališča — ni v korist pospeševanju državnih idej.

Z ozirom na to vprašajo podpisani nj. ekscelenco gospoda trgovinskega ministra:

1. Ali je nj. ekscelenci znano, da c. kr. poštne uradi, kakor je razvidno iz navedenega slučaja poštne urade v Novem mestu, odklanjamajte s slovenskimi nar. kolki opremljene, sicer pa zadostno frankirane pisemske pošiljaljev?

2. Ali je dalje nj. ekscelenci znano, da se to ne prakticira pri pisemskih pošiljaljvah opremljenih z nemškimi nar. kolki?

3. Ali je nj. ekscelenci znano, da je na omenjeni dopisnici nalepljeni nar. kolek bil od c. kr. drž. pravdnosti konfisciran, pa je bila konfiskacija z odločbo c. kr. dež. sodišča v Ljubljani dne 15. februarja 1910 razveljavljena?

4. Če nj. ekscelenci to ni znano, ali je nj. ekscelencia pripravljen se o tem poučiti in takoj potreben ukrepi, da se napravi konec takim neopravičenim in takoreč strankarskim sekaturam slovenskih strank pri c. kr. poštnih uradih?

5. Kaj nameravajo nj. ekscelencia storiti, da bodo c. kr. poštne uradi v prihodnje slovenskim strankam dostavljali slovenske opazke in odločbe?

Dunaj, 14. aprila 1910.

Slede podpisi:

Opustitev vlakov med Jesenicami in Trbižem.

Interpelacija posl. Hribarja in tovarishev na železničnega ministra glede opustitve osebnih vlakov štev. 1720 in 1721 med Jesenicami in Trbižem se glasi:

C. kr. železnično ministrstvo je odklonilo prošnjo občin Kranjska gora, Radec in Dovje, da bi ostala v prometu osebna vlaka št. 1720 in 1721 iz lanske poletne sezone med Jesenicami in Trbižem od 1. maja t. l.

Ce se opustita oba tva vlaka, nastane s tem za prebivalstvo gorenej savske doline občutna škoda. Vlak št. 1720 odhaja namreč iz Ljubljane ob 10. uri zvečer in bi prišel v Trbiž ob 1. uri 30 min. po polnoči. Ta vlak bi torej lahko peljal seboj časopisno in pisemsko pošto, tako da bi letoviščari na postajah med Jesenicami in Trbižem na vse zgodaj dobili časnike in pisma. To je zelo važno, saj je znano, da na letoviščih željno pričakujejo čim najhitrejše dostave jutranje pošte.

Kar se tiče vlaka št. 1721, bi lahko odšel iz Trbiža ob 4. uri zjutraj in bi prišel v Ljubljano ob 7. uri 12 min. Ta vlak je zato zelo važen za prebivalce gorenje savske doline, ker jim omogoča obisk kranjskega in ljubljanskega trga; za letoviščarje gorenje savske doline pa zato, ker bi jim omogočil izlete v sosednje pokrajine, bogate naravnim krasom.

Opustitev teh dveh sezonskih vlakov tudi zato ni opravičena, ker sta bila oba tva vlaka v pretekli poletni sezoni vedno zadostno zasedena.

Zato podpisani vprašajo nj. ekscelenco železničnega ministra:

Ali je nj. ekscelencia pripravljen ukreniti iz navedenih razlogov — in vpoštovanje opravičene želje prebivalstva gorenje savske doline — da se od 1. maja t. l. spet vpeljet med Jesenicami in Trbižem osebna vlaka št. 1720 in 1721, ki sta bila v pretekli poletni sezoni v prometu?

Dunaj, 14. aprila 1910.

Slede podpisi:

Na prednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi v Poljanski dolini nad Šk. Loko.

Kratek popis lumperij in goljufij, ki so jih uganjali v tej zadruži različni nepoštenjakovi.

L

Svoj čas so klerikalni konsumi rastli po naši lepi deželi kot gobe po dežju. Z njimi je hotela klerikalna stranka zadati smrtni udarec trgovstvu, ki je večinoma naprednega mišljanja. Tudi v Poljanski dolini nad Škofjo Loko je bilo več takih »stančun«. Ona v Poljanah je že davno žalostno preminala, drugih pa čaka tak konec, kot je sedaj zadel »Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi, namreč konkurs.«

V sledenih vrsticah hočemo napisati »goljufije« in »lumperije«, ki so jih uganjali v ravno navedeni zadruži različni faktorji. Zlasti »Zadržna zveza« in »Gospodarska zveza« naj si vtakneta ta spominski list za zrealo.

Ustanovitev zadruge.

Kmalu po novem letu 1899 vpišalo se je v zadružni register c. kr. deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani »Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi, registrirana zadruža z omejeno zavezou«. Registriran je bil slednji odbor: 1. Franc Stanonik, posestnik v Žabji vasi št. 6, načelnik; 2. Janez Bogataj iz Dolenje Dobrave št. 2, načelnik; 3. Janez Zust iz Dolenje Dobrave št. 30; 4. Blaž Demšar iz Gorenje Dobrave št. 16; 5. Gregor Keržnik iz Dolenje Dobrave št. 22; 6. Jernej Ferlan iz Dolenje Dobrave št. 20; 7. Simon Selak iz Tociraža št. 6; 8. Janez Pustavrh iz Dolenje Dobrave št. 26; 9. Blaž Čadež iz Trata št. 3 nad Poljanami, odbornik.

Skoro vsi odborniki so znali le za silo podpisati svoje ime. Edini načelnik je obiskaval tretji gimnazijski razred. Nobeden pa ni bil trgovsko izobražen. Bilo bi pač ednino, da bi takci ljudje pravilno vodili različne trgovske knjige v zadruži!

Načelnik je začel z drugimi odborniki pridno nabirati ude. Kdor je vplačal vsaj eno petino deleža po 5, 10, 15 in 20 gld., je postal član. Že pri nabiranju udov so odborniki počenjali nepravilnosti s tem, da so pobirali manjše deleže, kot so bili določeni v pravilih. Gotovo le zato, da bi

jimi zaupniki, ki se jih lahko imenuje sokrivce njegovih strahovitih zločinov, se ni čutil varnega. Da, celo v svojih haremih ni prišel nikdar brez crožja; tudi če je sto golih žensk pred njim plesalo ni umaknil roke od svojega revolverja in zgodilo se je večkrat, da je kako žensko svojega harema kar ustrelil, ker se mu je zdelo, da

je soncu; bil je od sonca oddaljen »sam« še 88 milijonov kilometrov, od včerajnjega dne pa se hitro oddaljuje od sonca in pride šele čez 75 let zopet v njegovo bližino. Dosej je komet zelo slabo svetil in njegovega repa ni bilo še nič videti, toda astronomi pravijo, da bo odsej vedno svetlejše svetil. Na postajah so na zvezdogledi to dni skrbno ogledovali komet, a videli so ga prav slabo, deloma tudi zaradi mraka. Ker prihaja zdaj sonce ob 5. zjutraj nad horizont, se bo komet mogel videti nekako ob štirih zjutraj pa samo do pol petih. Okrog 9. maja ga bo videti le še ob pol štirih a motil bo mesec. Dne 17. maja se bo komet zadnjikrat videl na jutranjem nebnu. Bližamo se torej času, ko ga bo mogoče najbolje opazovati, če ne bo vreme preveč megleno. — Vrhniški loveci ki so šli na petelinu na goro Sv. Jošt, trde, da so ob 4. zjutraj videli nad Rakitovo veliko zvezdo vijoličaste barve s precejšnjim sijajem, ki pa je kmalu izginila za oblaki; sodijo, da je bil to komet.

— **Strup za miši in podgane med jestvinami.** Kakor čujemo je mestno tržno nadzorstvo zaplenilo pri Lassiku v Wolfovi ulici večjo množino strupa za miši in podgane, ker ga je prodajal poleg jestvin, kar je proti predpisom.

— **Vandalizm v tivolskem parku.** Gotove propalice nimajo drugega posla, kakor da uničujejo nasade po mestnih parkih. Predvčerajnjim počasi so ti zlobnenci izruvali včer v parku v tivolskem parku, razbili eno izmed klopi ter kose razdejane klopi pometali v jarek. Nekemu drugemu lopovu so na poti plinove svetilk. Ta ima piko na šipe teh svetilk ter jih pobija, kadar le more. Ta vandalizem uganjajo gotovi sunljivi elementi noči za nočjo, a se dosedaj še niti enega lopova ni posrečilo zasasti. Menimo, da bi tudi policija lahko semterja malo pogledala v tivolski dvored in v tivolske nasade, ki so dal popolnoma brez vsake straže in brez vsakega nadzorstva. Tudi občinstvo samo bi naj nekoliko pazilo na ljudi, katerih najvišji vzitek je, ako morejo kaj uničiti ali razdejati. Vsak takšen slučaj se naj takoj naznani mestni policiji ali pa mestne mu vrtnarju.

— **Binkošni izleti v Postojno.** Na binkošni pondeljek bo v postojnski jami velika slavnost. Na južni železnici in sicer iz Ljubljane, iz Trsta, iz Kormina in z Reke bodo ta dan vozili posebni vlaki z jeko značano vozino.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Škofiji se je vršil dne 10. aprila t. l. Predsednik g. Vinko Ogorelec se je v svojem razgovoru spominjal prerano umrlega podpredsednika g. Karela Lenčeta ter velikega mecenja pokojnega Karelja Kotnika. Tajnikovo, kakor tudi blagajnikovo poročilo se je odobrilo. Podružnica je imela v preteklem letu 16 ustanovnikov, 53 letnikov in 20 podpornikov. V prvem letu je postala podružnica dvakratna pokroviteljica glavne družbe. Prvo pokroviteljino je dala veselica, drugo so pa dale ženske gledališke predstave. V svojem okrožju ima podružnica 9 nabiralnikov, ki večinoma dobro delujejo, zlasti ako ne stope zaprašeni kje v skritem kotu. (Opomba stava: Ali morebiti radi strahu pred rudniškim župnikom?) — Kot zastopnik glavne družbe je bil navzoč družbeni tajnik g. župnik Berce, koji je navzoč zahteval za njihovo narodno delo. — Izancev ni bilo nikogar na občnem zboru, morebiti se vidimo prihodnjič. — Navdušenemu govoru g. Iv. Menarta, čevljarija v Rudniku, za praviti družbe sv. Cirila in Metoda je sledilo zbiranje darov. V skledi se je naboljih 17 K 40 v. Pomaranca iz Preske — no, ja — iz Preske pomaranca, je dala na trikratni dražbi celih 10 K 40 v. — Oti presneta pomaranca, koliko si dala zahabe! Vredna si bila tega denarja. — Škofijska »Cirilmotodaria« krepko napoveduje kljub jezi in nasprotovanju rudniške župniku, kojega ime se je dan večkrat imenovalo v značilnih izrazih.

Litija podružnica »Slov. plan. društva« priredi v nedeljo, dne 24. t. m. izlet v Št. Jur pod Kunom, in sicer čez Jablanico, Mamolj, Polšnik in Sv. Katarino. Iz Št. Jurja čez Zajere v Litijo. Ker to ni težka partija, a je zelo hvaležna, bilo bi želeti mnogoštevilne udeležbe.

Kmetijska podružnica na Biedu priredi v nedeljo, dne 25. aprila točno na vrtu restavracije »Mangart«. V slučaju slabega vremena drugo nelejo ob vsakem vremenu.

Gledališkega društva na Jesenicih ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. ob polu 3. uri popoldne v restavraciji pri »Sokolu« na Jesenicah. Priglašene člane vladno prosimo, da se občnega zabora zanesljivo udeleže.

Društvo »Sokol« v Spodnji Idriji priredi v nedeljo 24. t. m. v prostorijah sestre Marije Strel veselico z raznovrstnim sporedom. Vsi prijatelji društva se uljudno vabijo za udeležbo. Začetek ob 4. popoldne.

Umrli jo sinčič v Planini posestnik in gostilničar g. Franc Majak. P. v m!

Vipavka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Vipavi ima svoj občni zbor v soboto, dne 23. aprila t. l. ob polu 9. zvečer v prostorih hotela »Adrije«. Zavedne Vipavke in Vipavci se vabijo, da se istega udeleže v obilnem številu.

Gasilno in pevsko društvo v Vipavi priredi v nedeljo 1. maja zvezor ob 8. v dvorani g. župana Petroviča veselico z igro in žaljivim prizrom. Igralo se bode dve igri »Uskok« in »Damoklejev meč«.

8. izkaz radovoljnih darov »Sokola« v Hrastniku. G. Tone Hohnjec, Maribor (za 3 bloke) 50 K. Gg. uradniki mestne hranilnice v Ljubljani po g. Trtniku 12 K 40 v. Gdč. M. Šentjur (154) 10 K 22 v. br. Gorenc (18) 10 K 20 v. Po 10 K so poslali: ga. Čik, g. V. Suttner, g. D. Savojic (190), g. E. Predovič, g. dr. K. Triller, g. dr. Šlajmer iz Ljubljane, g. F. Sadnikar, Celovec; gdč. Al. Agrež, Cerknica (bl. 11), g. dr. Jurčela, Ptuj, g. M. Bukovec, Zagorje, g. F. pl. Kleinmayr, Škedenj, gdč. P. Volkar, Trbovlje in neimenovana gospa v Hrastniku. Ga. R. Roš 8 K. — Po 5 K gg.: mag. svetnik Vončina, Iv. Gričar, Stupica ter sl. Kolinska tovarna v Ljubljani, iz Litije g. dr. J. Premrov. — G. G. Jelovšek (179) 4 K. Dalje po 3 K gg.: R. Tory, L. Černe, Fr. Maselj v Ljubljani in dr. A. Žižek, Ormož. — Obstrukcijonistični 2 K 50 v. gdč. Polda Logarjeva 2 K 41 v. Po 2 K sta poslala g. Sevcik, Ljubljana, in g. J. Urbanc, Leden, a g. A. Turnšek (204) 1 K 50 v., skupaj 272 K 23 v. Odbor se prav prisreno zahvaljuje za darove z željo, da bi bilo mnogo posnemovalcev. Na zdar!

»Südmärka« je z nova naklonila 50.000 K v svrhu naseljevanja nemških rodbin med Slovence na Spodnjem Štajerskem.

Celjska »Deutsche Wacht« neprestano hujša proti nameranemu shodu »Sokolova« v Celju julija meseca t. l. ter dela »stimungo« med nemškim prebivalstvom proti Slovencem. Vsega tega državni pravnik celjski nič ne vidi... Se poznamo!

Opustitev slovenske trgovine v Celju. — Gospod Peter Kostič, dolgoleten trgovec z galanterijskim in nimbriškim blagom, razprodaja svojo zalogo ter opusti potem svojo trgovino vsled bolehnosti.

Krajiški svet Globoko pri Brežicah je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, da posimhal uraduje izključno v slovenskem jeziku ter da tudi ne sprejema več nobenega ne-slovenskega uradnega dopisa. Priporoča se v posnemanje drugim krajiškim svetom in mnogim občinskim uradom, kateri se pri uradovanju se vedno poslužujejo »blaževec ne-nemščine!«

Slovenski učitelj in nemškarski občinski odbor. Slovenski nadučitelj na Muti na Spod. Štajerskem je začgal na velikonočno soboto po Štajerski navadi velikonočni kres. Dasi je gorel kres na takem kraju, da je bila vsaka nevarnost izključena, je vendar nemškarski občinski odbor na Muti sklenil, da da nadučitelju radi začiganja kresa ukor. Sovraštvo nemškutarjev do Slovencev ne pozna nikakih mej.

Tatiči med nemškimi šolarji. Minuli pondeljek sta se splazila 14letni Suppanz in 7letni Karel Drosen in Ptuj skozi okno v stanovanje groboka Sihrovskega, kateremu sta odnesla 185 K. Odpeljala sta se v Srednje, kjer sta si marsikaj privočila. Oba tatiči so zaprli. Denarja so dobili pri njima samo še 97 K.

Turnverein namenjava ustavoviti na Muti, Sp. Štajersko. Kot izvršuječe člane hočejo pridobiti tamkajšnje, od nemških podjetnikov odvisne, slovenske delavec.

Narodna čitalnica na Grahovem na Goriškem priredi dne 1. majnika t. l. v gostilni J. Lapanja pri železniški postaji, veliko veselico s petjem igro, srečkanjem, plesom in godbo.

Graf Auersperg v Ameriki. Novojorški »Glas Naroda« poroča, da je prišel s parnikom »Augusta Victoria« v New York 28letni kranjski grof Auersperg. Nastanil se je pri nekem zloglasnem čifetu, ki prekrbljuje proti visoki proviziji avstrijskem zadolženim grofom in baronom bogate Amerikanke kot neveste. Ker je izključeno, da bi hotel grof Auersperg v Ameriki delati, da bi si z delom prislužil toliko, da bi mogel poplačati svoje dolbove, je skoraj gotovo, da se je podal na daljnou pot samo zato, da bi »osrečil« kakovo premožno Amerikanko.

Aretacije. Policija je včeraj aretovala leta 1891. v Sloveniji vasi pri Kočevju rojeno služkinjo Marijo Strinejevo, ki je ukradla svoji gospodinji zlat prstan in nekaj denarja. Svojima dvema prijateljicama pa je tudi izmaznil 5 lit in 5 K. — Tudi posestnika Matijo Pluta iz Kravčevega vrha so diali pod kijač, ker je hotel svojega 18letnega sina Frančeta spraviti v Ameriko, še preden je poskusil vojščki kruh, a bodo moral

z edinstveno vred dejati umazanju osredih. Vas tri smotrance so izredno delihno udeležili.

Nesreča zaradi neprevidnosti. Ko so včeraj v Mayerjevi tovarni v Metelkovi ulici delavke smazile s petroljem stroje, je potem Milka Svalškova vila ostala umazana petrolej v žirjavico. V tem hipu puham plamen dekletu v obraz, jih odgase in jo močno opeče. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v delno bolnišnico.

Nego zlomil si je včeraj posestnikov sin Albin Hrastar, ko je izkral gramoza, pa mu je »truga« padla na levo nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v delno bolnišnico.

Slovenska Filharmonija koncertira jutri v hotelu »Južni koldovci« (A. Seidl) od 8. do 12. zvečer.

Popravek. V inseratu »Posestvo na prodaj v Mošnjah« št. 33. z dne 14. t. m. se je vrinila neljuba pomota. Posestvo leži ob glavnih cesti in ne pri glavnih pošti.

Slovenski jug.

Hrvatski sabor. V včerajnji seji sta najprvo govorila poslanca Jemeršić in Radić. Jemeršić je zavračal očitanje, da bi dobil kako podporo ob bana barona Raucha, Radić pa se je branil pred dolžtvami dr. Rittiga, da govoril o duhnikih drugače v Ljubljani in drugače v Zagrebu. Rekel je, da z besedami »popi poneumnujejo narod« ni misil vseh duhovnikov, marveč samo tiste, ki jim je vzor dr. Frank. Posl. dr. Dušan Pović je izjavil, da pridržuje mandat v Mitrovici, odreka pa se mandatu v Moroviču. Nato je govoril o indemniteti srbski radike dr. Radić je vjević — Vacić. V svojem govoru je zavračal trditev, da je bila radikalna stranka z Rauchom, razlagal program stranke in strankino stališče v »veleizdajniški« procesu ter končno razpravljal o razmerju med Srbi in Hrvati. Med drugim je reklo, da na rodno edinstvo Hrvatov in Srbov ne obstoji. To edinstvo je skupni ideal Srbov in Hrvatov. Prvi korak k uresničenju tega ideala je izpolnitve srbskih zahtev. Za dr. Radivojevića je govoril srbski smostalec Jovan Banjanin, ki je v obširnem govoru reagiral na napade opozicionalnih govornikov na hrvatsko-srbsko koalicijo. Med njimi največ čeških, ruskih in srbskih. Bolgarska društva bodo seveda na zletu polnoštevilno zastopana. Za javno telovadbo je vojno ministristvo prepustilo vojaško vežbališče v Pavlovecu. Tu na vežbališču postavijo krasen salon, ki ga je bolgarski sokolski zvezi darovala vlada iz bolgarskega oddelka na svetovni razstavi v Milanu.

»Slavjanski Mir«, tako se imenuje ruski meseciščnik, posvečen slovanski literaturi, umetnosti in kritiki. V zvezku za mesec marec se nahajajo ti - le sestavki: Prof. A. Pogodin »Nove struje«, Miecislaw Grzybowski »Pangermanizem v Rusiji in v carstvu Poljskem«, Ip. Bočkovskij »T. G. Masaryk«, Vanda Šlezinger »Chopin«, L. S. »Kulturni pokret južnih Slovanov v XIX. veku«, N. Kostež »Julij Slovacki«, L. Leskovec »O Slovencih in njih prvenem pesniku Prešernu« itd. — Revija izhaja v Petrogradu in stane na leto 3 K 80 vin. Slovencem, večim ruščine, priporočamo to revijo. Načrtno je treba poslati na naslov: Tipografija »Nadežda«, Počtamtska 13, Petrograd.

Jamna Borowska, katere proces radi umora odvetnika dr. Levickega v Lvovu je svoječasno vzbujal v javnosti veliko zanimanje, je te dni na povratku iz Rogaške Slatine, kjer se je zdravila, dosegla na Dunaj. Obrnila se je na »Poljski klub«, naj bi posredoval pri naučnem ministru, da bi dovolilo napraviti drugi medicinski rigoroz na Dunaju in ne v Krakovu. Prvi rigoroz je napravila v Krakovu, pri drugem pa je padla iz enega predmeta. Sedaj prosi, da bi smela ves drugi rigoroz napraviti na Dunaju.

Dr. Hinkovič kandidat za sabor. V Brodu na Savi so imeli v sredo zvečer volilci zaupni sestanek, na katerem so se posvetovali, komu bi ponudili mandat pri dopolnilni saborški volitvi. Dr. Brljic je predlagal, naj bi se kandidatura ponudila dr. Hinkoviču. Pisarič je zaklical: »Ne bom več član niti te, niti one stranke! Vsi so lopovi! — Dr. Polovina (kazala na frankove): »Tudi ti!« — Pisarič: »Tudi ti.« — Ta prizor je napravil v saborni veliko senzacijo, ker je Pisarič vejl za enega izmed najzvestejših pristaljev dr. Franka.

Dr. Hinkovič kandidat za sabor. V Brodu na Savi so imeli v sredo zvečer volilci zaupni sestanek, na katerem so se posvetovali, komu bi ponudili mandat pri dopolnilni saborški volitvi. Dr. Brljic je predlagal, naj bi se kandidatura ponudila dr. Hinkoviču. Pisarič je zaklical: »Ne bom več član niti te, niti one stranke! Vsi so lopovi! — Dr. Polovina (kazala na frankove): »Tudi ti!« — Pisarič: »Tudi ti.« — Ta prizor je napravil v saborni veliko senzacijo, ker je Pisarič vejl za enega izmed najzvestejših pristaljev dr. Franka.

Castalk ne sme biti Slovan! Major domobranskega polka št. 28 v Osjeku, Biščan, je vpojen, poročnika istega polka, Haslingerja, pa so premestili v Gospic. Povod temu discipliniranju je bil ta - le: Poročnik Haslinger je v častniških obedinicah imenovanega polka izrazil svojo nevoljo, da so se nekateri njegovih tovarišev posluževali v občevanju madžarskega mesta hrvatskega jezika. Temu mnenju poročnika Haslingerja se je pridružil tudi major Biščak. Prizadeti oficirji so se nato pritožili, na kar se je uvelja precikava, katere končni uspeh je bil — discipliniranje obedi hrvatskih častnikov. Ta aféra dokazuje, da avstrijski oficer pač sme biti Nemec in Madžar, ne sme pa biti narodno zaveden Slovan! O tej aféri bo baje govoril tudi hrvatski sabor.

Nove izvajalci hrvatski poslanci, dr. Šilovič, dr. Borauer in dr. Kriškovič, so izjavili, da pristopijo v saboru »Avtonomnemu klubu«, v katerem so poslanci grof Pejačević, dr. Vladimir pl. Nikolčić, grof Kulmer, dr. Badej, Milan Rojc in Belić - Galski. Podben pl. Chevraček in sekretar načelnik dr. Amruš ne pristopita nobenemu klubu. Poslanec dr. Balaško je pristopil klubu »Starčevske stranske pravice«.

Anarhistični streličar Zagrebčanin »Obor« javlja in Pariz: Milan De-

čak, ki je bil nedavno toga uvednik zagrebških »Novosti«, živi sedan v Parizu. Kot časnikar se zanimal za anarhistično gibanje. Tako bi se bil rad seznanil z organizatorjem atentata na rumenskega ministarskega predsednika Gratiana Reichmanom. Anarhist Weichman se mu je ponudil, da ga seznaní z Reichmanom. Ker so pa anarhisti izvedeli, da zavstopa Dečak protianarhistično stališče, so sklenili, da se mu osvetijo. — Kmalu nato je Weichman povabil Dečaka k sebi, češ, da ga bo peljal k Reichmanu. Dečak je prišel in se jel razgovarjal z Weichmanom. Tukom razgovora je Weichman ponudil Dečaku dve piluli, ki jih je le - ta nič hudega sluteč tudi vzel. Ko se je nato odpravil domov, se je zgrudil na ulici in so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnišnico, kjer so mu zdravnik izprali želodec in konstatirali, da je bil v pilulah strihnin. Dečaka so z največjim trudom rešili gotovo smrti. Sodišče že preiskuje to skrivnostno afero.

Po slovenskem svetu.

Vseslovenski sokolski zlet v Softji. Zveza bolgarskih sokolskih društev »Junak« je povabil vse slovenske sokolske društva na zlet, ki se bo vršil istočasno z vseslovenskim kongresom v Sofiji. Dosedaj je priglasilo svojo udeležbo že veliko število slovenskih sokolskih

